

Pravijo pa, da so mestni profesorji napeljali učitelje k tem izjavam; brati je bilo, da je bil nekako prizadet tudi deželni šolski nadzornik, kar je zelo verjetno, ker bi se sicer učitelji ne bili upali, nasproti se postaviti večini deželnega zbora in večini dežele, ker tirolsko ljudstvo je pri vprašanjih, kar zadeva edinost katoliške cerkve, veljave duhovščine in nje upliva do ljudstva, zelo kočljivo, in se v teh stvaréh zvesto drži svojih duhovnov. Sploh se more reči, da navdušenje med učitelji, ki so novodobno šolstvo uže okusili, zelo ponehuje. V jedni stvari pa so bili namreč vsi učitelji zložni, da so nove plače hvaležno sprejeli, a sedaj ko vidijo, da se plače več ne zboljšujejo, tekmujejo še za petletne doklade, ker te se brezpogojno ne delé. Sploh je pa vse pri vladi in pri nje izveršujočih organih, kakoršni so ti, tako pa ravna jo z učitelji nji podložni, tu bolje tam slabeye; učitelj pa svoboden ni bil prej in tudi sedaj ni, ker drugi sodijo o njem, njegovem stanu in njegovi delavnosti. Na Tirolskem pa še ni deželne postave, zato še vse nekako vré, a poleglo se bode, kedar bodo stranke videle, pri čem da so; vsakemu svoje, potem bode mir!

Razne novice.

Šolska matica Ljubljanskega mesta v pretečenem letu 1881. — Za šolo zrelih otrok je bilo 3168, in sicer: 1671 dečkov in 1497 deklic. — Lani pa je bilo 1700 dečkov in 1494 deklic, tedaj skupaj 3194 za šolo zrelih otrok; dečkov je bilo 29 več, a manj 3 deklice. Zunaj mesta je stanovalo 50 dečkov (teh je bilo: 15 v I. 27 na II. mestni šoli in 8 na protestantovski šoli), 138 deklic (130 v nunski vnanji, 8 na evangeljski šoli), skupaj tedaj 188 otrok; mestu pripada le 1621 dečkov, 1359 deklic, tedaj 2980 otrok. Od teh 1671 (1621 sem spadajočih) dečkov je obiskalo: I. mestno šolo 408 (393), II. mestno šolo 637 (610), mestno potovalno šolo na Mahu 42, c. k. vadnico 174, evangeljsko šolo 47 (39 tu spadajočih), zavod Waldherr 16, zavod pl. Zollerndorf 4, sirotišče 50, zavod Rehn 1, varušnico malih 7, obertnijsko pripravljavnico 4, gimnazijo 174, realko 71, kupčijsko šolo 3, godbeno šolo 1, doma je bilo poučevanih 5, zarad bolezni jih ni v šolo hodilo 9, zarad neučljivosti 4, neopravičenih 14.

Od 1497 (1359 sem spadajočih) deklic je hodilo: v mestno deklško šolo 288, v nunsko vnanjo šolo 799 (669), v potovalno šolo na Mahu 34, v c. k. vadnico 116, v evangeljsko šolo 40 (32), v notranjo nunsko šolo 27, v zavod Rehn 18, v zavod Huth 44, v zavod pl. Zollerndorf 9, v sirotišče 69, v vnanje šole 3 (k sv. Petru 2), v varušnico malih 9, doma poučevanih je bilo 24, zarad bolezni ni obiskovalo šol 5, zarad neučljivosti 6, neopravičenih 6. Iz med 2498 za šolo zrelih otrok je hodilo v javne šole: 2498, — med temi 1261 dečkov 1237 deklic, v zasebne šole 325 — teh 118 dečkov, 207 deklic; 3 deklice zunaj Ljubljane, tedaj sploh 2826; v zavode za predšolsko starost 16 (7 dečkov, 9 deklic), 4 dečki v nadaljevalno šolo, 249 v srednje in strokovne šole, 29 (5 dečkov 24 deklic) je bilo doma poučevanih, 44 (27 dečkov in 17 deklic) brez pouka.

Meščanska šola v Krškem je postala letos popolna. Vpisalo se je v I. razred 22, v II. razr. 13 in III. razr. 9, skupaj 44 učencev, katere utemeljitelj šole, g. M. Hočevvar, prav obilno podpira. Šolo oskrbujejo 3 izprašani redni učitelji, 2 pomožna učitelja (iz tukajšnje ljudske 4razrednice) in 1 učit. veronauka, kateri na teden v vseh treh razredih 88 ur podučujejo. Šola je skoro

z vsemi potrebnimi učnimi pripomočki preskrbljena, ima pa zlasti lepe aparate za fiziko, kemijo in risanje.

Gosp. Anton Nedvčd, izversten skladatelj, ki je med drugim na svitlo dal »Slavček«, I., II., III. stopnja, je bil odlikovan z zlatim križem za zasluge. Čestitamo k odlikovanju, tem bolj, ker se g. Nedvčd pri svojih skladbah tudi ozira na nas Slovence, in je po ljudskih šolah njegovo imé slavoznano.

Angiolina Casaro iz Kandije na Piemonteškem je bila tista močna žena, ki se je potegnila na pedagoškem kongresu v Milanu za versko odgojo. Sv. Oče zaslišavši to kerščansko dejanje, so ji poslali dragocen spominek. Da ga ji izroči, prišel je nadškofov tajnik iz Vercelli v ta kraj. V številno zbirališče pozovejo gospo in vpričo njh ji izroči tajnik papežev spominek. Čisto iznenadena, zahvali se za spominek ter navdušeno govori o potrebi kerščanske izreje. Naš vek pa to dejanje verlo označuje; v zboru kerščanskih učiteljev si upa le jedna ženska glas povzdigniti za kerščansko izrejo.

Razpisi pri učiteljstvu.

Na Kranjskem. V šolskem okraji Kranj. Na enorazredni ljudski šoli v Goričah, služba učitelja z letno plačo 450 glđ. in naturalnim stanovanjem. Prošnje z dokazi obložene do 18. decembra t. l. — V šolskem okraji Logaškem. Na 4razredni ljudski šoli v Cerknici, učiteljska služba, l. p. 400 glđ. v stalno umeščenje. Na 4razredni ljud. šoli v Starem tergu pri Loži, III. učiteljska služba, stalno, eventuell provizorno; do 15. decembra 1881. — V šolskem okraji Postojnskem. Na 4razredni ljud. šoli v Senožečah, nadučiteljeva služba, l. p. 600 glđ., stanovanje in opravilna doklada; do 15. dec.; učiteljska služba v Senožečah, v stalno umeščenje, l. p. 450 glđ. in stanovanje; do 31. decembra t. l.

Premembe pri učiteljstvu.

Na Kranjskem. Gđc. Franciška Wrus iz Mirne peči (Hönigstein), in Marija Wrus iz Dragatuša, menjate s privoljenjem c. k. dež. šol. sveta za službi. Gđc. Avguste Supan, učiteljica v Krškem, se je odpovedala službi; na nje mesto je prišla začasno, spraš. učit. kand. gđc. Hermine Smolč. — Gđc. Avguste Schliber je postala podučiteljica v Gornjem Gradu na Štajerskem, na nje mesto je prišla gđc. Steska, za pomožno učiteljico. Gđc. Marija Mali je za trdno postavljena v ljud. šolo v Kranj. Gosp. J. Jeglič je za trdno postavljen v ljud. šoli v Dovjem in ravno tako zač. učit. Leop. Pegam v Sorici. Gosp. Josip Kwapil (iz Češkega) začasni meščanski učitelj v Krškem.

Naznanilo in vabilo na naročbo.

S pričujočo številko zvršuje „Učiteljski Tovariš“ svoje eno in dvajseto leto. Veliko časa je že minulo od leta 1861., ko je naš slovenski šolski list prvokrat stopil pred slovenski svet. Vse na sveti je izpremenljivo, tudi postave se izpreminjajo po okolščinah časa in po ljudeh, ki imajo pri tem prvo besedo; le eno pa ostane neizpremenljivo — to je resnica in pravica, ki ima svoj izvor v večni resnici in neizpremenljivosti.